

I. összetevő

2. feladat – eredetileg az Összefoglaló feladatgyűjtemény matematikából [„zöld könyv”] 3488-as feladata. A számtani sorozat differenciája 6, míg a megoldás 1.

4. feladat

A vásárló fizetéséből $110 \cdot 0,25 = 27,5$ E forintot költ tojásra. Az inflációt figyelembe véve [csak két évre kell számolni, így a kamatos kamat képlete sem szükséges] az 1. évben a tojás ára precízen az inflációt követve kerekítés nélkül $1,15 = 34,5$, míg a 2. évben $34,5 \cdot 1,15 = 39,67$ forint lesz.

A vásárlónak ugyanúgy $110\,000 - (110\,000 \cdot 0,25) = 82\,500$ forintja marad a tojásból, viszont a tojásra költött 27500 forintból már nem $27500/30 = 916$ darab tojást, hanem csak $27\,500/39,67 = 693$ tojást tud venni. Viszont ez nem volt kérdés ☺

5. feladat

A zöld könyv 3994-es feladata, a helyes megoldás 8432.

6. feladat

A zöld könyv 1593-as feladata.

7. feladat – ha valakinek nem tűnt volna fel, még a számozás is el van írva, hiszen kettő 7-es feladat van. Hardcore matekfanoknak a témával kapcsolatban az alábbi linket ajánljuk kiindulópontnak a Fermat-Wiles-tétellel kapcsolatban:

http://hu.wikipedia.org/wiki/Nagy_Fermat-t%C3%A9tel

8. feladat – A zöld könyv 4053-as feladata. Azonnal belátható, hogy $4^5 = 1024$ ötjegyű szám képezhető. Ezen számok összege rendre

$$10^4 \cdot 4^4(1+2+3+4) + 10^3 \cdot 4^4(1+2+3+4) + 10^2 \cdot 4^4(1+2+3+4) + 10 \cdot 4^4 + 4^4(1+2+3+4) = 2844160$$

9. feladat – zöld könyv 1757-es példája, a keresett szög $67,5$ fokos.

10. feladat – a zöld könyv 880-as feladata, a megoldás megfelelő átalakítások után $7/30$.

11. feladat – a jó ég tudja, hogy honnan pecáztam :-)

II. összetevő

12. feladat – a feladat tökéletesen egyezik a 2005. őszi emelt szintű érettségi II. összetevőjének 5. feladatával.

Ennek megoldását parasztos igénytelenséggel szó szerint idehányom:

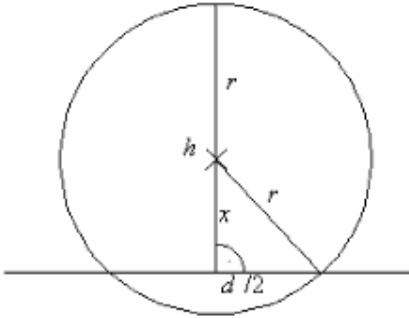
A logaritmus miatt x és y 1-től különböző pozitív számok lehetnek.	1 pont	
Az első egyenlet bal oldalát alakítsuk a logaritmus azonosságainak felhasználásával. $\log_x(x^2y^3) + \log_y(x^3y) =$ $= 2 + 3\log_x y + 3\log_y x + 1 =$ $= 3 + 3(\log_x y + \log_y x)$	3 pont	
Így az első egyenlet: $\log_x y + \log_y x = 2$.	1 pont	
A $\log_x y$ és a $\log_y x$ egymás reciprocai, és összegük 2.	2 pont	<i>Ha a kapott egyenletben közös alapra hoz a vizsgázó, és egy másodfokúra visszavezethető egyenletből kapja, hogy $x = y$, a 4 pont természetesen akkor is jár.</i>
Ez pontosan akkor teljesül, ha mindkettő 1-gyel egyenlő, amiből kapjuk, hogy $x=y$.	2 pont	
Beírva ezt a második egyenletbe: $\cos 2x + \cos 0 = 0$, ahonnan $\cos 2x = -1$.	2 pont	
Ez akkor és csak akkor teljesül, ha $2x = \pi + 2k\pi$, azaz $x = \frac{\pi}{2} + k\pi$, ahol $k \in \mathbb{Z}$.	3 pont	<i>Ha x megfelelő értékeit fokokban vagy periódus nélkül vagy rossz periódussal adja meg a vizsgázó, akkor legfeljebb 1 pont adható.</i>
Összevetve az $x, y > 0, \neq 1$ feltétellel, $x = y = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{N}$.	2 pont	
Összesen:	16 pont	

13. feladat

A példa egy Geröcs-féle oktató CD-ről származik, ott persze ABCD betűzéssel.

14. feladat – a www.okev.hu lapról letölthető kétszintű érettségi minták csomagban az emelt szintű matematika mintapéldákat tartalmazó fájl második részén, a 65. oldalon található.

A megoldás:

	3 pont	<i>A síkmetszet ábráján szerepelnie kell az ismert (r; h) és ismeretlen (d; x) szakaszoknak, a derékszögű háromszögnek.</i>
$h = 4,8 \text{ cm} = 48 \text{ mm}$	1 pont	<i>Átváltásért.</i>
$D = 2r = 56 \text{ mm}$		
$r = D/2 = 28$	1 pont	<i>A sugár kiszámításáért.</i>
$x = h - r = 20$	2 pont	<i>A befogó kiszámításáért.</i>
$(d/2)^2 = r^2 - x^2$	2 pont	<i>Pitagorasz-tétel felírásáért.</i>
$(d/2)^2 = 28^2 - 20^2$	1 pont	<i>Behelyettesítésért.</i>
$d/2 = 19,596$	1 pont	
$d = 39,19 \approx 39,2$		
A lyuk átmérője 39,2 mm.	1 pont	<i>Mértékegységgel ellátott eredményért.</i>
Összesen:	12 pont	

15. feladat – szintén az OKÉV matematika emelt érettségi mintafeladatok közt van, a második fájl 71. oldalán.

A megoldás:

a)		
$n^{12} - n^8 - n^4 + 1 = n^8(n^4 - 1) - (n^4 - 1) =$	1 pont	<i>Kiemelés</i>
$= (n^4 - 1) \cdot (n^8 - 1) =$	1 pont	<i>Szorzáttá alakítás</i>
$= (n^4 - 1) \cdot (n^4 - 1) \cdot (n^4 + 1) =$	1 pont	<i>Egyik tényező szorzattá alakítása</i>
$((n-1) \cdot (n+1) \cdot (n^2+1))^2 \cdot (n^4+1) =$	1 pont	<i>Másik tényező szorzattá alakítása</i>
$= (n-1)^2 \cdot (n+1)^2 \cdot (n^2+1)^2 \cdot (n^4+1)$	1 pont	
Összesen:	5 pont	
b)		
$512 = 2^9$		
$n^{12} - n^8 - n^4 + 1 =$ $= (n-1)^2 \cdot (n+1)^2 \cdot (n^2+1)^2 \cdot (n^4+1)$		
Mivel n páratlan, ezért minden tényező páros, így a szorzat biztosan osztható 2^7 -nel.	1 pont	
Az $n-1$ és az $n+1$ szomszédos páros számok, tehát az egyik 4-gyel is osztható.	1 pont	
Tehát a szorzat összességében osztható 2^9 -nel.	1 pont	
Összesen:	4 pont	
c)		
A $7 \cdot 73 = 511$ téglalap felbontható 511 négyzetre.	2 pont	
Az 512 pontot csak úgy lehet elhelyezni 511 négyzetben, hogy legalább egy négyzetben van 2 pont.	2 pont	
Egy négyzetben két pont között a legnagyobb távolság az átló: $a \cdot \sqrt{2} \approx 1,414$.	1 pont	
Ha $a=1$, akkor két pont távolsága biztosan kisebb, mint 1,42.	1 pont	
Ekkor annak a két pontnak a távolsága, amelyik egy négyzetbe esik kisebb mint 1,42, így már 1,5-nél is kisebb.	1 pont	
Összesen:	7 pont	

16. feladat – a 2006. májusi emelt szintű érettségi 7. feladatának subbásított változata. A megoldás:

Kezdjük a feladatlapon szereplő táblázat kitöltését, a hiányzó adatok beírásával:
város fizető nézők száma egy jegy ára (Ft) bevétel a jegyeladásból (ezer Ft)

Eger 12350 (1200) 14820

Balmazújváros 8760 (1400) 12264

Cegléd 13920 1600 22272

Répáshuta 9970 1500 14955

Hejőszalonta 11850 1300 15405

A táblázatban szereplő zárójeles számok kiszámítása nem szükséges a feltett kérdések megválaszolásához.

a)

Cegléd 13920, Hejőszalontán 11850 fizető néző volt.

2 pont

Ha csak a táblázatban szerepel, akkor is jár a 2 pont.

A legtöbb fizető néző Cegléden volt. 1 pont

Összesen: 3 pont

b)

Az öt településen összesen 56850 fizető néző volt.

1 pont

Répáshután a jegyeladásból 14955 ezer Ft bevétel származott.

1 pont

Az öt városban az összes bevétel 79716 ezer Ft volt.

1 pont

Az átlagos jegyár

56850

79716000 , azaz 1402 Ft volt.

1 pont

Összesen: 4 pont

c)

Zsazsa becslése: 50000 fő, ennek 10%-a 5000 fő.

Ha a tényleges nézőszám Bécsben b , ekkor (1) $45000 \leq b \leq 55000$.

1 pont

Semjén becslése 60000 fő, ha a tényleges nézőszám

Koppenhágában p , ennek 10%-a 0,1p, ekkor (2) $0,9p \leq 60000 \leq 1,1p$.

2 pont

Innen (3) $54546 \leq p \leq 66666$.

1 pont

Ha itt a becslés százalékkal írja fel az egyenlőtlenséget, legfeljebb 1 pont adható.

A legnagyobb eltérés akkor van a két nézőszám

között, ha $b = 45000$ és $p = 66666$.

Ekkor az eltérés $p - b = 21666$ fő.

1 pont

A nézőszámok közötti lehetséges legnagyobb eltérés

ezrekre kerekített értéke 22 ezer fő. 1 pont

Összesen: 6 pont

Ha nyílt intervallumokkal

dolgozik, akkor csak 1 pontot veszítsen.

d)

A b -re kapott (1) és a p -re kapott (3) reláció miatt az

azonos b és p értékeket a $[45000; 55000]$ és az $[54546; 66666]$ intervallumok közös egész elemei adják.

1 pont

A részpontoszámok akkor is adhatók, ha nem ennyire részletező a gondolatmenet.

Tehát $b = p$, ha mindkét nézőszám ugyanazon eleme az $[54546; 55000]$ intervallumnak.

1 pont

Egy számpéldával megmutathatja állítása helyességét.

Míndezekből következik, hogy lehetséges, hogy a két fővárosban azonos számú néző hallgatta a Subba együttest.

1 pont

Ha az ezrekre kerekített nézőszámmal felírt intervallumokat hasonlítja

össze ($[45\ 000; 55\ 000]$ és $[55\ 000; 67\ 000]$), akkor 2 pontot kap.

Összesen: 3 pont

17. feladat – a zöld könyv 485. feladatából átlopva. A végeredmény: 0,5419

18. feladat – a már emlegetett mintafeladatokat tartalmazó fájl 67. oldalán található példa egy aberrált változata. Az eredetiben idegen nyelveket tanuló diákokról van szó.

$|S| = 14; |Q| = 15; |H| = 11$

$|pontosan\ két\ kórokozó\ által\ megfertőzöttek| = 6$ 5 pont

A feladat adatainak helyes elképzeléséért (pl. Venndiagramon feltüntetett számok).

Ha a mindhárom megbetegedést elkapó turisták száma x , akkor:

$|S| + |Q| + |H| - |pontosan\ megbetegedést\ kapók| - 2x = 30$ 5 pont

A kért számosság meghatározásához alkalmas összefüggés felírásáért (nem feltétlenül egyenlettel).

$14 + 15 + 11 - 6 - 2x = 30$ 1 pont Helyes numerikus egyenlet.

$x = 2$ 1 pont Helyes numerikus eredményért.

tehát 2 turista mindhárom betegséget elkapja. 1 pont Helyes szöveges válaszáért.

Összesen: 13 pont

19. feladat - a 2006. októberi emelt, II. összetevőjének 9-es feladata. A megoldás:

A megadott feltételeket a következő alakban használjuk: (1) $a_n = a_{n-1} + 12a_{n-2}$, ha $n \geq 3$ (2) $2a_2 = a_1 + (a_3 - 9a_1)$ (3) $a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 = 682$.	2 pont	<i>A 2 pont a (2) egyenlet helyes felírásáért jár.</i>
A sorozat harmadik tagja az (1) alapján: $a_3 = a_2 + 12a_1$.	1 pont	
Behelyettesítve a (2) összefüggésbe ezt az a_3 helyére, rendezés után kapjuk, hogy $a_2 = 4a_1$.	2 pont	
Ebből az $a_3 = a_2 + 12a_1 = 4a_1 + 12a_1 = 16a_1$.	1 pont	
A negyedik tagot felírva az (1) alapján: $a_4 = a_3 + 12a_2$. A jobb oldalon behelyettesítve az a_3 és az a_2 az a_1 -gyel kifejezett értékét kapjuk, hogy $a_4 = 16a_1 + 12(4a_1) = 64a_1$.	2 pont	
Hasonlóan fejezhetjük ki a_5 értékét a_1 segítségével: $a_5 = a_4 + 12a_3 = 64a_1 + 12(16a_1) = 256a_1$.	2 pont	
A (3) egyenlőség bal oldalán a sorozat tagjait rendre az a_1 -gyel kifejezett értékkel helyettesítve kapjuk, hogy $a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 = a_1 + 4a_1 + 16a_1 + 64a_1 + 256a_1$.	2 pont	
Összevonás után: $341a_1 = 682$. Ebből: $a_1 = 2$.	1 pont	
A hatodik tagot felírva az (1) alapján: $a_6 = a_5 + 12a_4$. Az a_5 és az a_4 értékét a_1 -gyel kifejezve kapjuk, hogy: $a_6 = 256a_1 + 12 \cdot 64a_1 = 1024a_1 = 1024 \cdot 2 = 2048$.	2 pont	
A kapott 2; 8; 32; 128; 512; 2048,... számsorozat elemei kielégítik az (a_n) sorozat elemeiről megadott összes feltételt.	1 pont	
A sorozat hatodik tagja: 2048.		
Összesen:	16 pont	
<i>Ha a vizsgázó csak megsejti (pl. a második és harmadik tag a_1-gyel történő kifejezése után), hogy ez a sorozat egy $q = 4$ hányadosú mértani sorozat, de ezt nem igazolja, akkor megoldására legfeljebb 8 pontot kaphat.</i>		